

რატომაა ღვთივმმართველობურობა საუკეთესო?

ფურცელზე, ხალხმმართველობურობა კარგად ჟღერს: ხალხისთვის, ხალხის მიერ; თუმცა თუ ზედმიწევნითი მკაცრი ზედამხედველობა არ მოხდა, ასეთი მმართველობა უეჭველად გაირყვნება, რამეთუ, მაგალითად: ბავშვებთან დაკავშირებული დაწესებულებები, იზიდავს ბავშვთშემბიწველებს ხოლო დროთა განმავლობაში, გარეგნულად საბავშვო დაწესებულება ბავშვთშემბიწველთა სამმართველოდ ხდება; დღის ბოლოს, ხალხმმართველობურობისას მმართველები არ არიან გადაგდებულნი ხალხის კარგზე, არამედ ხმების აგროვებაზე; ხალხმმართველობურობის ნაკლოვანებებს ქვემოთ განვავრცობ.

ახლა, მე მბრძანებელი უფლისწული ვარ, მე ვარ მეუფე და მე ვარ უფალი; თუმცა, მე მიჯაჭვული ვარ ღვთის ნებაზე; მაშასადამე, მე დღის ბოლოს ვარ საგანგებო და სრულუფლებიანი უფლისწული, ღვთის მიერ გამოჩინებული. (ჰოდა, სამღვდელთმმართველურობა ღვთივმმართველობურობის ყალბი სახეა; ხოლო “მონარქია” მამას ნებას აცდენილი.)

ახლა, ღვთივმმართველობურობის გარეშე, საუკეთესო დამსახურებმმართველობაა. თუ გაიაზრებ, ყოვლადმნიშვნელოვანია, რომ ხელმწიფების მქონე ადამიანს უნდა გააჩნდეს დამსახურება - საკუთარი ქმედებებით საზოგადოებისთვის ჰქონდეს დამტკიცებული თვისთავი სანდო, შემძლე, მოვალეობასრულ პიროვნებად.

ახლა, განვავრცობ ხალხმმართველობურობის ნაკლოვანებებს. თუ ღვთივმმართველობურობისას მბრძანებელი ღმერთს ქვეშენავრდომია ხოლო დამსახურებმმართველობურობისას ხუცესთა საბჭოს; ხალხმმართველობურობისას ან/და „რესპუბლიკაში“, საუკეთესოდ ფასობს მსახიობობა ხოლო ეგრეთწოდებული ხალხმმართველობურობა შეიძლება იქცეს ნიდაბად გახრწნილი მთავრობისა; გარდა ამისა, მას შემდეგ რაც პირი არჩეულია, მას რამდენიმე წლიანი ხელშეუხებლობა გააჩნია და ძალუცს მოსპოს ქვეყანა ხოლო შემდეგ პასუხი არ აგოს.

ყველაზე ზემოთ, თუნდაც მთავრობას ჰქონდეს საუკეთესო განზრახვა, ადამიანის გაგება შეზღუდულია ხოლო ქვეყნის მართვის პასუხისმგებლობა წარმოუდგენლად შემადრწუნებლად რთული; ხოლო, ზოგადად, გარეშე ღვთისა, ყველაფერი ამაოა.